

Online predavanje sa diskusijom

Sonja Biserko

Srpski svet i reakcije civilnog sektora

četvrtak 10. februar 2022. godine sa početkom u 14:00 sati

učešće Zoom-aplikacijom putem linka: <https://us06web.zoom.us/j/87483797160>

Meeting ID: 874 8379 7160

Fondacija centar za javno pravo poziva na prvo predavanje sa diskusijom iz serije memorijalnih predavanja posvećenih prof. dr. Zdravku Grebi.

O temi „Srpski svet“ govori predsjednica Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji. Učešće u diskusiji i na predavanju je slobodno. Pristup je moguć putem Zoom-aplikacija i linka <https://us06web.zoom.us/j/87483797160>, Meeting ID: 874 8379 7160, sa početkom u 14:00 sati.

O uvodničarki: *Sonja Biserko* je osnivač Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji i njegova je predsjednica. Od sredine sedamdesetih do početka rata radila je u jugoslovenskoj diplomaciji, od čega više od pet godina kao predstavnik u organizacijama Ujedinjenih nacija. Tu je karijeru okončala 1991. godine kada je podnijela ostavku zbog nezadovoljstva politikom Slobodana Miloševića. Organizatorica je više konferencija o raspletu jugoslovenske krize i o ratnim zločinima u „jugoslovenskom ratu“. Uspostavljala je dijalog između Srbije i Albanaca sve do kosovskog rata. Od 2004. vodi Helsinški odbor za ljudska prava i simbolizira otpor nacionalizmu, velikodržavstvu i povredama ljudskih prava. Odlikuje je visoko kultiviran jezik i stil komunikacije, objektivnost, zavidna informiranost i stručnost.

Rezime predavanja:

Srbija nije prihvatila poraz u ratovima devedesetih i gubitak teritorija na koje još uvek pretendira. Kako su se međunarodne okolnosti nakon devedesetih značajno menjale – od dominacije SAD do urušavanja međunarodnog poretka i njegovih vrednosti – srpske elite takoreći nesmetano sistematski i sveobuhvatno pripremaju teren za integraciju srpskog naroda drugim sredstvima. Prvi važan dokument koji je usvojila skupština Srbije je Strategija očuvanja i jačanja odnosa matične države i dijaspora i matične države i Srba u region (2011), pre svega Srba u regionu. Drugi dokument je Povelja o srpskom kulturnom prostoru (2019) sličan onom ruskom iz 2007 kada je osnovan državni fond Ruski svet. Nije prvi put da se prekogranično kulturno jedinstvo završava separatizmom (Gruzija i Ukrajina) u skladu sa tradicionalnim aspiracijama. „Srpski svet“ se kao termin javlja 2013. godine i taj koncept ima i podršku određenih međunarodnih krugova (suverenisti, autoritarci) čak i u okviru EU. Geopolitički vakuum koji je Jugoslavija kao „jedinstven faktor ravnoteže“ ostavila iza sebe još uvek nije izbalansiran i upravo u tom vakumu Srbija pokušava da indukuje rekonpoziciju Balkana i realizuje dominantnu poziciju u regionu čime ga konstantno destabilizuje. U tome ima podršku svih elita uključujući i znatni deo civilnog sektora. To se posebno očitovalo u odnosu prema Kosovu kada je tokom tzv. unutrašnjeg dijaloga većina zauzela stav da Kosovo treba da ostane zamrznuti konflikt u očekivanju pogodnog trenutka za njegovu podelu. Rusko nastojanje da se nametne kao ravnopravni partner SAD-u zaoštrilo je krizu na Balkanu i do kraja iskristalisalo teritorijalne aspiracije Srbije.